

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Diluuntur aliæ objectiones contra secundam conclusionem fieri
solitæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

quo pacto homo se habet ad actiones donorum, A
 quo potentia animæ, ut per dona elevata, ha-
 beant sufficientem proportionem cum illis. So-
 lutio est D. Thomæ hic art. 3. ubi secundo loco
 sibi idem argumentum objicit, & respondet,
*quod ratio illa procedit de instrumento, cuius non est
 agere, sed solum agi: tale autem instrumentum non
 est homo, sed sic agitur à spiritu sancto, quod etiam
 agit in quantum est liberi arbitrii, unde indiget ha-
 bitu.*

Ad ultimam respondeo hoc axioma: *utimur
 habitibus quando volumus*: intelligi de habitibus
 subditis rationi, & communibus regulis, non
 verò de illis qui non subduntur rationi, nec re-
 gulis ordinariis, sed extrarationalibus utuntur,
 cuiusmodi sunt dona Spiritus sancti: unde ut
 homo illis utatur, indiget speciali motione il-
 lius; sicut ad actus indeliberatos, qualis est
 prima intentio finis, debet specialiter moveri à
 Deo, absque prævio consilio & deliberatione
 rationis, ut docet Aristoteles lib. 7. moralium
 Eudimiorum cap. 18. & D. Thomas supra quæ-
 9. art. 4.

§. III.

*Diluuntur alia objectiones contra secundam conclu-
 sionem fieri solita.*

13. **O**bjicies primò contra secundam conclu-
 sionem: Idem præstant virtutes theologicae,
 & morales infusæ, quod dona: Ergo non distin-
 guuntur realiter inter se. Consequentia patet,
 Antecedens verò probatur. Dona per nos ha-
 bent disponere animam ad recipiendam motio-
 nem Spiritus sancti: Sed hoc idem præstant vir-
 tutes theologicae, & morales infusæ; cum enim
 homo non possit actus illarum virtutum elcere,
 nisi Spiritu sancto movente, inspirante, & illu-
 minante, eo ipso quòd illæ disponunt & com-
 plent potentias animæ ad actus supernaturales
 eliciendos, etiam illas disponunt ad recipien-
 dam motionem, inspirationem, & illuminationem
 Spiritus sancti: Ergo &c.

14. **R**espondeo negando Antecedens, ad cuius
 probationem dicendum, quòd licet virtutes
 theologicae, & morales infusæ, disponant ani-
 mam ad recipiendam motionem Spiritus san-
 cti, diversimodè tamen à donis, nam dona il-
 lam disponunt ad motionem Dei specialem,
 quæ homo à Deo movetur, non medio consilio
 & deliberatione, sed divino instinctu; virtutes
 verò theologicae, & morales infusæ, illam di-
 sponunt ad recipiendam motionem Spiritus san-
 cti communem & ordinariam intra ipsum ordi-
 nem supernaturalem, per quam scilicet homo
 natus est moveri supposito consilio & delibera-
 tione rationis. Unde D. Thomas hic art. 1. ad
 4. *Sapientia dicitur intellectualis virtus, secundum
 quod procedit ex iudicio rationis; dicitur autem do-
 num, secundum quod operatur ex instinctu divino.*

15. **O**bjicies secundò: Virtutes infusæ, & dona
 versantur circa eandem materiam, v. g. fortitu-
 do ut est donum, & ut est virtus; similiter fides
 & intellectus respiciunt eadem objecta: Ergo
 non distinguuntur inter se realiter.

Respondeo virtutes infusæ & dona respicere
 quidem eandem materiam, sed modo valde di-
 verso, nam dona eam attingunt sub motivo lon-
 gè alteriori, nempe ut subest mensuræ excedenti
 modum rationis.

Instabis: Ad attingendum aliquid sub moti-
 vo alteriori non requiritur nova virtus, sed suffi-
 cit quòd eadem fiat intensior, minime verò quòd
 distinguatur specie ab ea quæ potest tantum at-
 tingere illud sub motivo inferiori & minus ar-
 duo: Ergo illa ratio non convincit dona distin-
 gui realiter à virtutibus infusis, sed ad sum-
 mum accidentaliter, sicut virtus intensa distin-
 guitur à remissa.

Respondeo distinguendo Antecedens: Ad
 attingendum aliquid sub motivo alteriori non
 requiritur nova virtus &c. quando motivum
 altius & minus arduum sunt intra eandem ratio-
 nis mensuram dirigentem, concedo Antece-
 dens: secus, nego Antecedens. Motivum au-
 tem, sub quo attingitur objectum per dona Spi-
 ritus sancti, est extra lineam mensuræ motivi, sub
 quo attingitur per virtutes infusæ: quia ista re-
 spiciunt objectum, ut modo humano (intra ordi-
 nem tamen supernaturalem) attingibile; dona
 verò respiciunt illud ut attingibile supra om-
 nem modum humanum.

Dices: Etiam in virtutibus theologis interdum
 contingit aliquem operari præter commu-
 nem & ordinarium modum, ut cum aliquis ex
 charitate animam suam tradit pro amicis; vel
 tam perfectam habet fidem, ut ea sufficiat ad
 montes transferendos, & miracula patranda:
 Ergo non solum dona, sed etiam virtutes super-
 naturales & infusæ, respiciunt suum objectum,
 ut supra omnem modum humanum attingibile.

Respondeo quòd quando virtutes theologi-
 cæ actus aliquos heroicis & extraordinarios
 eliciunt, adjuvantur à donis Spiritus Sancti, quia
 sola ratio cum virtutibus illis non sufficit ad ta-
 les actus eliciendos. Unde cuilibet virtuti theologi-
 cæ aliquod donum correspondet; Fidei enim
 correspondet Intellectus & Scientia, ut
 docet S. Thomas 2. 2. q. 8. & 9. Spei donum tri-
 moris, ut docet qu. 19. & Charitati donum Sapi-
 entia, ut asserit qu. 45.

§. IV.

Corollaria notatu digna.

EX dictis inferes primò, dona in communi
 sic posse defini, seu describi: Dona sunt
 bonæ qualitates mentis à Deo infusæ, quibus
 nullus malè utitur, & quibus rectè vivitur, re-
 ctitudine operationis quæ est supra omnes regu-
 las prudentia, tam acquisita, quam infusæ ex
 peculiari instinctu & inspiratione Dei. Vel ali-
 ter: Dona sunt dispositiones ad optimum, ex-
 cedens regulas ordinarias cuiuscumque pru-
 dentia.

Inferses secundò dona Spiritus sancti esse ho-
 mini necessaria ad salutem. Utenim dicitur
 S. Thomas hic art. 2. quòd imperfectè habet na-
 turam aliquam, vel formam, aut virtutem, non
 potest per se operari, nisi ab altero moveatur: si-
 cut Luna, in qua est imperfectè natura lucis, non
 illuminat, nisi illuminata à Sole: Sed virtu-
 tes theologicae, & morales infusæ, imperfectè
 informant animam rationalem: Ergo per illas
 non ita perficitur homo in ordine ad ultimum
 finem, quin semper indigeat moveri quodam
 superiori instinctu Spiritus sancti, subindeque
 donis illius, quæ animam ad motionem illam
 disponant.

Inferses tertio, dona Spiritus sancti non posse